

„DANCEDUO” STUDIJA: LIETUVIŠKOS DVASIOS, ŠOKIO IR LABDARINGOS VEIKLOS SINTEZĖ IŠEIVIJOJE

Algimantas Remeika

„DanceDuo“ studija, pradėjusi veiklą 2006 metais, švenčia 20-ties metų sukaktį – reikšmingą jubiliejų ne tik studijai, bet ir lietuvių bendruomenei, kuriai ji tapo lietuviško jaunimo kultūrinės raiškos ir ugdymo erdve. Jau du dešimtmečius šokių studijoje sėkmingai mokosi ir tobulėja įvairaus amžiaus vaikai, jaunuoliai ir vyresnieji, kurie savo veikla jungia profesionalaus lygio šokio meną bei sportą, bendruomeniškumą ir lietuviškas vertybes Jungtinėse Valstijose.

Įsikūrusi adresu 635 Executive Drive, Willowbrook, Ilinojaus valstijoje, studija per du dešimtmečius išaugo į atvirą, daugia-kultūrę, vertybiškai tvirtą organizaciją, kurioje puoselėjamas ne tik šokis, bet ir pagarba šaknims, tradicijoms bei bendruomenės vienybei. Lietuviška tapatybė – neatsiejama studijos veiklos dalis. Studijos durys atviros visiems, tačiau mūsų bendruomenei ji tapo vieta, kur dažniausiai vadinamos trečiosios bangos emigrantų vaikai, jaunimas ir suaugusieji mokosi ne tik šokti, bet ir augti aplinkoje, kur gerbiamos šeimos vertybės, disciplina, atsakomybė ir kūryba – savybės, giliai įsišaknijusios lietuviškoje kultūroje.

Nuo įsikūrimo pradžios 2006 m. iki 2013 m. studijos artistiško šokio labdaringi koncertai vykdavo net du kartus metuose. Koncertų metu surinktos lėšos buvo skiriamos ieškančioms pagalbos vaikų organizacijoms Lietuvoje ir JAV. Taip kilo mintis pavadinti labdaringus koncertus „Vaikai vaikams“ ir ugdyti jau-

nosios kartos altruizmą, kai sveikas ir džiaugsmingas vaikas savo pasirinkta mėgstama išraiška gali palaikyti bei įkvėpti sergantįjį. 2013 metais, siekiant atitikti šalies įstatymų reikalavimus, buvo įkurta pelno nesiekianti organizacija B.Unlimited Foundation, organizacija, kuri toliau plėtojo nuo studijos įkūrimo vykdytą labdaringą veiklą.

Kaip studija ieško ir kviečia potencialius rėmėjus, primena kreipimasis į juos:

„‘DanceDuo’ šokių studijai yra malonu pranešti, jog jau 10 metų iš eilės buvo rengiami įvairūs lėšų telkimo paramos renginiai. 2009 m. surinkta \$ 1,614 Čikagos lituanistinei mokyklai (vyko gegužės 22 d. DuPage koledže), 2010 m. surinkta \$ 2,819 Mairo-

nio lituanistinei mokyklai (vyko gegužės 21d. Pasaulio lietuvių centre), 2011 DanceDuo Lietuviškos kultūros atgaivinimas pagerbiant garsųjį lietuvių poetą J. Marcinkevičių (vyko gegužės 14 d. Western Springs teatre), 2012 m. surinkta \$3,680 “End Polio Now” kartu su RotaryE-club, Rotary Chicagoland Lithuanians and Rotary International (vyko gegužės 31d. Bridge Port Art Center), 2013 m. surinkta \$1,200 Ilinojaus autizmo bendruomenei bendradarbiaujant su B.UnlimiteDD fondu (vyko birželio 8 d. Downers Grove South High School) , 2014 m.

surinkta \$1,808 Mamų unijos projektui Lietuvoje bendradarbiaujant su B.UnlimateDD fondu (vyko gegužės 30 d. Hinsdale South High School), 2015 m. padovanotos šešios aštuonių savaitių šokio stipendijos DanceDuo studijoje (vyko gegužės 30 d. Pasaulio lietuvių centre), 2016 m. švenčiant 10 metų jubiliejų padovanotos net dešimt aštuonių savaitių šokio stipendijos DanceDuo studijoje (vyko birželio 4 d. Willowbrook Ballroom), 2017 m. padovanotos aštuonios aštuonių savaitių šokio stipendijos DanceDuo studijoje (vyko birželio 4 d. Bobaks Signature Events Center) ir 2018 m. padovanotos šešios aštuonių savaitių šokio stipendijos DanceDuo studijoje (vyko birželio 3 d. Bobaks Signature Events Center).

DanceDuo kviečia į 13-ąją šokio šven-

komanda nuskraidins į stebuklingą šokio pasaulį labdaringoje šokio šventėje „Under the latin American sun“. Švenčiant meną, kuris mus įkvėpia, pakelia ant sparnų bei kviečia judėti širdies ritmu. Septynių Lotynų Amerikos menininkų darbai atsispindės 'DanceDuo' šokėjų charakteringuose šokių stiluose. Pirmą kartą pėdomis tapsime paveikslus judėdami šokio ritmu, kurie bus pristatyti šventės metu. Tai taip įdomu! Įženį talentingų atlikėjų nepakartojamus pasirodymus. Pasimėgauk linksmais šokių ritmais šokių aikštelėje po šokio šventės ir paremk šokio svajonę!“

Covid laikmetis paveikė studijos darbą, tačiau ji išsilaikė. Nuo 2020 m. iki dabar organizuojamos šventės pačių studiją lankančių šokėjų pagalba ir toliau tęsiamas šokio stipendijų įteikimas stropiausiems sezono studijos mokiniams.

tę ir drauge su B.UnlimateDD fondu (ne pelno siekianti organizacija) tęsia misiją suteikti galimybę vaikams siekti savo šokio svajonės - laimėti vienos sesijos stipendiją baletu, pramoginių/sportinių, modernaus ar hip hop šokių stiluje 'DanceDuo' studijoje. Konkursas skelbiamas gegužės mėnesį lituanistinėse Čikagos, Maironio bei Gower West ir Middle pradinėse mokyklose ir 'DanceDuo' studiją lankantiems šokėjams. Du laimėtojai iš kiekvienos mokyklos turės galimybę tobulinti savo šokio įgūdžius. Kūrybiška 'DanceDuo'

Vadovė, jungianti profesionalumą ir išeivijos misiją

„DanceDuo Studio“ ir B. Unlimited Foundation prezidentė ir įkūrėja Sandra Čelkytė-Krumhorn – asmenybė, kurios vizija ir darbštumas formavo studijos kryptį nuo pirmųjų veiklos metų. Profesionali šokėja, jau ankstyvoje jaunystėje pasižvenčiusi šokiui, įgijusi neįkainojamą patirtį iš ypatingų mokytojų – Jūratos ir Česlovo Norvaišų. Atvykusi gyventi į JAV, ėmėsi to, ką žino ir supranta geriausiai – mokyti šokio meno. Ji savo veikla puikiai įrodė, kaip galima išlaikyti tautinę tapatybę ir tuo pačiu aktyviai dalyvauti Amerikos kultūriname gyvenime, kas yra labai svarbu daugybei emigrantų.

Apie tą jau nutolusį laiką, kai Sandra ieškojo savo kelio gyvenime, kalbėjomės studijoje, ant mikštasuolio nedidelio fojė kampe, vidurdienį, kai dar nebuvo prasidėję užsiėmimai. „Atvykau į JAV aplankyti čia jau įsikūrusios mamos 1998 m. Nepatiko man šis ‘kaimas’, tačiau sugrįžau čionai jau 2000 m., kai vėl pagyvenusi Lietuvoje nusprendžiau – bandyti kažką naujo reikia naujose sąlygose“, – tokia mintimi Sandra pradėjo kelionę į praeitį, į laiką, kada skleidėsi jos jaunystės sparnai skrydžiui į gyvenimą. Šešiametei mergaičiukei Juozo Aleksandravičiaus šokio mokykla, į kurią atvedė mama, linkėdama gražios ateities, tapo visko, kuo dabar Sandra gali didžiuotis, pradžia. Lietuvoje tuo metu savo pasiekimais džiugino šokėjai Norvaišos. Po beveik dešimtmečio jie tapo Sandros ir jos ilgametio partnerio Artūro globėjais. Nuo 1992 m. pora treniravosi, dalyvavo konkursuose, siekė aukštumų atstovaudama Lietuvai pasaulio ir Europos čempionatuose. Standartinėje klasėje Sandra ir Artūras buvo antra pora Lietuvoje. Pasaulio čempionate Japonijoje jie įsitvirtino

tarp 12 geriausių pasaulio šokėjų, o 1999 m. – 9-oje vietoje pasauliniame reitinge. Sandra mokėsi Kaune tuometiniame Kūno kultūros institute. Savo eleganciją ir grožį rodė ne tik šokių aikštelėse. Dalyvavo „Miss Lietuva“ konkursuose, televizijos laidose, vienos iš kurių pavadinimas „Dar ne vakaras“ lyg kuždėjo „Tu turi tobulėti“. Tapusi pripažinta šokėja, pradėjo vadovauti šokių rateliams mokyklose. Konkursai, kuriuose dalyvaudavo jos mokiniai, buvo šventės, kai liedavosi vaikų entuziazmas, o mokytojų sutarimas, kūrybinis bendradarbiavimas džiugino net ir tada, kai buvo varžomasi. Visa tai labai skyrėsi nuo tos įtampos,

kurią tekdavo patirti ir ištverti profesionalių šokėjų konkursuose – ten netrūkdavo neteisybių, kurias naudoja turintys daugiau pinigų ir įtakos.

Nors šokiai vadinasi pramoginiais, šokama ten dviese, tačiau nėra lengva išlaikyti pusiausvyrą tarp intensyvaus darbo treniruotėse, konkursuose ir asmeninių santykių. Šokėjų poros kuria šeimas, tačiau treniruočių metu, stebint jas iš šalies, būna sunku patikėti jų santykių darnumu. Skirtingų požiūrių ir ambicijų audros dažnai siaučia. Buvo to ir Sandros su Artūro santykiuose. Galop pora išsiskyrė, tačiau bent kartą metuose iki šiol mes matome juos studijos labdaros koncertų kulminacijoje. Kai vis mažiausieji, vyresnieji ir patys vyriausi šokėjai baigia savo pasirodymus, Sandros ir Artūro šokis tampa kerinčiu šventės pabaigos akordu.

Nežiūrint į sėkmingai besiklostančią šokėjos karjerą, gyvenimas Lietuvoje nebuvo lengvas. Dalyvavimas varžybose, ypatingos konkursinės suknėlės, kurios kainuoja tiek, kad tapo sunku rasti lėšų išsilaikyti konkurencingame šokių pasaulyje.

Sandros mama pasiryžo keliauti į JAV, uždirbti dukros karjeros palaikymui, pirmiausia – suknėlėms. Nors pirmas apsilankymas Amerikoje Sandrai nelabai patiko, po dvejų metų ji atvyko vėl, dabar jau su šokio partneriu nusiteikę dalyvauti šokių konkur-

suose. Keliaudama po įvairias šalis, Sandra visada ilgėdavosi savo šeimos, mamos Valerijos. Atvykusi antrą kartą į Ameriką pas mamą nebegalėjo lengva širdimi išsiskirti.

Pirmieji metai naujoje šalyje – ieškojimas galimybių tęsti savo kelią šokio pasaulyje

Naujoje šalyje laukė daug permainų. Sandra pradėjo studijas Čikagos Columbia koledže, ištėkėjo, susilaukė sūnaus Nathan. Tačiau tas „Tu turi tobulėti“ visą laiką skatino galvoti apie ateitį, neleido pasinerti į kasdieninį gyvenimą.

Pradžioje buvo „Šokio ir mados teatras“, tačiau tai netapo tuo, kas leistų įgyvendinti ambicingą svajonę – įkurti šokių studiją, tapti šokio meno puoselėtoja. Sandra tvirtai siekė savo tikslo, ir įgyvendino – 2006 m. studija pradėjo savo veiklą. Sandra prisimena, kas vedė link tikslo realizuoti save: „Kai atidarėme „DanceDuo Studio“, mūsų tikslas nebuvo vien mokytį žingsnių. Norėjome sukurti vietą, kur žmonės galėtų augti, jaustis drąsūs, priklausyti bendruomenei, komandai ir atrasti save per šokį.“

Tie pirmi studijos gyvavimo metai – šokių pamokos vaikams nelabai erdviame banko pastato rūsyje. Jausdama, kad studija gali įtraukti daugiau šokėjų, pasiryžo plėsti veiklą, rado patogesnes patalpas, kurias savo šeimos lėšomis rekonstravo, pritaikė šokių studijos standartams. Pasibaigus pradinėi ilgalaikei sutarčiai, išgyvenus pandemiją, didžiausia kliūtis tęsti veiklą tapo nuomos kaina. Naujieji patalpų šeimininkai „plėšė“, kiek leido jų fantazija, tačiau Sandrai pavyko sušvelninti sąlygas, išsaugoti studiją, kai atrodė, jog kainų siena jau nebeįveikiama.

„Studija – tai darbo vieta man ir mūsų mokytojams, kuriais dabar tampa mūsų buvę šokėjai. Čia ugdomi jauni žmonės, kurie visą gyvenimą galės džiaugtis sugebėjimu jausti ritmą, išreikšti save šokio mene bei sporte. Sportine Amerikos lotynų šokių lin-

kme žengė keletas porų – Benas Bartninkas ir Gabija Bičkus bei Nathan Krumhorn ir Marley Arquines, kurios aktyviai dalyvavo „USA dance“ organizacijos čempionatuose ir tapo vicečempionais bei čempionais savo metų ir lygio kategorijoje nuo 2017 iki 2019 m. Nuo 2021 iki 2023 m. NDCA organizacijos čempionatuose studijai atstovavo toliau mano sūnus Nathan Krumhorn ir Isabella Stanevičius standartiniuose šokiuose, jų aukščiausias rezultatas – vienuoliktis, o Lotynų Amerikos šokiuose aukščiausias rezultatas – aštuonioliktis“, – džiaugiasi ir didžiuojasi auklėtinų pasiekimais Sandra.

Veikla, stiprinanti bendruomenę

Per dvidešimt metų „DanceDuo Studio“ tapo vieta, kurioje užaugo ne viena jaunoji karta, su visam gyvenimui įrašyta meile menui, šokiui. Dabar studija siūlo platų šokių spektrą – nuo pramoginių, Lotynų Amerikos ir standartinių šokių iki baleto, šiuolaikinio šokio, hiphop bei sveikatingumo programų.

Sandra savo pavyzdžiu rodo, kad kultūros puoselėjimas išeivijoje prasideda ne nuo kalbų ir paviršutiniško lietuviškumo demonstravimo, o nuo kasdienio, nuoseklaus darbo su žmonėmis – vaikais, paaugliais, suaugusiais. Jos pedagoginis požiūris grindžiamas pagarba mokiniui, individualiu dėmesiu ir tikėjimu,

kad menas ugdo atsakomybę bei pasitikėjimą savimi – vertybes, kurios ypač svarbios augant daugiakultūrinėje aplinkoje.

Ypatingą reikšmę turi metiniai teminiai pasirodymai ir labdaros renginiai, suburiantys šeimas, draugus ir bendruomenės narius. Tokie renginiai ne tik ugdo vaikų pasitikėjimą savimi, bet ir kuria ryšį tarp skirtingų kultūrų, kartų ir patirčių.

Vasaros šokių stovyklos, rengiamos studijoje ir už jos ribų, tampa nepakartojama patirtimi jaunimui, kuomet šokis derinamas su draugyste, disciplina ir kūrybiškumu – vertybėmis, artimomis lietuviškai pasaulėžiūrai.

Į nuolat vykstantčių šokių vakarus renkasi įvairių tautybių, įvairaus amžiaus žmonės, atradę „DanceDuo“ kaip vietą, kur gera, smagu ir yra galimybė save tobulinti. Ypatingos dvasios studijai suteikia argentinietiško tango pamokos ir milongos.

Apžvelgdama studijos kūrimą ir raidą jos įkvėpėja, vadovė, mokytoja apibendrina: „DanceDuo“ studija, kurioje lavinama geriausia šokėjo versija mėgėjiškam ar sportiniam šokio lygiui, sėkmingai veržiasi į dvidešimtą šokių sezoną. Didžiuojusi puikių vadovų komanda, kuri įžiebė studento meilę šokiui ir muzikai bei padeda atrasti savą išraišką. Studijoje šoka apie šimtas penkiasdešimt įvairaus amžiaus šokėjų. Šokti gali visi, nuo trejų iki šimto metų, jei tik yra noras ir kantrybė.“

Baleto, hip hop, pramoginių/sportinių bei modernaus šokio stilių klasės siūlomos studijos tvarkaraštyje. Šokėjas pagal savo siekius gali pasirinkti grupės ar privačias klases ir nuspręsti, kaip dažnai nori lankyti jas. Taip pat pirmus keturis mėnesio šeštadienius suaugusiems vyksta šokių vakarai, kurie suteikia galimybę išmokti, tobulėti bei susipažinti. Pirmas ir trečias šeštadienis skiriamas argentinietiškam tango, antras ir ketvirtas – pramoginiams šokiams. Džiaugiamės užaugintomis ir augančiomis pramoginių/sportinių šokių poromis bei *solo stars* šokėjomis, kurios skina laurus Amerikos sportinių šokių konkursuose. „DanceDuo“ metinėje labdaringoje šokių šventėje, kuri vyksta birželio pirmą savaitgalį, pasirodo visi studijos šokėjai ir patys sėkmingiausi apdovanojami pinigine stipendija. Vasarą studija organizuoja dienos šokių stovyklas studijoje, kurias su dideliu noru lanko vaikai nuo ketverių iki dvylikos metų amžiaus. Vyresnio amžiaus vaikai vyksta prie Mičigano ežero savaitinei stovyklai, kur lavina ne tik šokio techniką, bet ir fizinę ištvermę bei savarankiškumą.

„DanceDuo“ studijos šokėjai visuomet prisideda šokio gracija prie lietuviškos bendruomenės įvairių renginių: kasmetiniai sezono pabaigos labdariniai koncertai, dalyvavimas projekte „Po angelo sparnu“, miuziklas „Aš kitoks“, Čikagos lituanistinės mokyklos 30-metis, ŠALLFAS 70-metis, dainininko Merūno Vitulskio koncerto choreografinė dalis, Jaunimo centro 65-metis su dainininku Egidijum Sipavičium. Studija pripažinta ir apdovanta TOP Studio Wisconsin valstijos konkurse.

„Esame dėkingi žengdami šokio ritmu per gyvenimą ir dalinamiesi šokio džiaugsmu!“ – su akyse visada neblėstančia vizijos ugnėle sako Sandra.

20 metų – įsipareigojimas ateičiai

Šiandien „DanceDuo Studio“ yra daugiau nei šokių mokykla. Tai – išeivijos sėkmės pavyzdys, rodantis, kaip lietuviška dvasia gali augti ir klestėti už Lietuvos ribų. „Dvidešimt metų – tai ne tik laiko tarpsnis, bet ir atsakomybė tęsti tai, kas pradėta. Mūsų tikslas lieka tas pats – įkvėpti žmones per šokį pažinti meną ir ugdyti taurią bendruomenės dvasią“, – pabrėžia Sandra Krumhorn.

Ar galima gyventi be svajonių? Tai tikrai ne Sandros požiūris į gyvenimą ir kūrybinę veiklą. Lietuvių bendruomenė turi kuo didžiuotis. Kultūriniai židiniai negėsta Pasaulio lietuvių ir Jaunimo centruose, kuriuose veikia mokyklos, buriasi tautinių šokių grupės, dainininkai, vyksta koncertai, parodos, susitikimai. Tačiau tikro šiuolaikinio Menų centro su amfiteatru trūksta lietuvių bendruomenei. Sandra neabejoja: „Jis atsiras, nes trečios bangos emigrantai yra gerokai prakutę ir tikrai vieną dieną ims bei patatys lietuviško meno centrą, kuriame bus geriausios sąlygos puoselėti mūsų kultūrinį paveldą, lavinti ateinančias kartas. Ten, kur mes esame, būsimė bei visada tarsime širdimis LIE-TU-VA.“

